

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Het Kinderplein

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 22 december 2023

Samenvatting

De inspectie heeft op 26 september 2023 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Het Kinderplein in Emmeloord.

De inspectie houdt signaalgestuurd toezicht op de kwaliteit van voorschoolse educatie (in dit rapport: VE) op locaties met gesubsidieerde voorschoolse educatie in alle gemeenten die geld krijgen voor het voorkomen van onderwijsachterstanden. Naar aanleiding van signalen over mogelijke tekortkomingen in de kwaliteit van de voorschoolse educatie op 't Kinderplein van stichting Kinderopvang Noordoostpolder (SKN) hebben we een onderzoek uitgevoerd op deze voorschool.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Ze gebruiken veel taal, zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de inrichting van de ruimte(n) en zien we bijvoorbeeld speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn kunnen spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes, bijvoorbeeld in de spelletjes die ze organiseren of door een boek voor te lezen. De sfeer in de groep is prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De leiding van de kinderopvang kijkt, samen met de pedagogisch caoch-VE en de pedagogisch medewerkers in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1-2 van de basisschool gaan. Samen met alle medewerkers heeft de leiding steeds de verdere verbetering en ontwikkeling van de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor ogen. Er is zorg voor het vasthouden, verbeteren en borgen van de kwaliteit.

Kinderopvangorganisatie: Stichting Kinderopvang Noordoostpolder (SKN)

Het Kinderplein, groep Liezebetje
LRK-nummer: 273727175

Totaal aantal doelgroeppeuters op de dag van het onderzoek: 3 (van de 15)

Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt (via de houder) aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is, of en aan welke ontwikkelpunten de medewerkers van Het Kinderplein werken.

De bereidheid om de voorschoolse educatie zo goed uit te voeren en daar gezamenlijk aan te blijven werken, is goed zichtbaar op Het Kinderplein.

Wat kan beter?

Iedereen die werkt op en voor Het Kinderplein is ervan overtuigd dat de ouders steeds actief moeten worden 'meegenomen' in het belang van de ontwikkeling van de peuters en de voorschoolse educatie.

Toch blijkt dat de ouders zich niet altijd mee laten nemen in wat de medewerkers willen bespreken met ze over wat er gebeurt in de voorschool. De ouders komen bijvoorbeeld niet allemaal op de informatieavonden. Dat is zonde van alle inspanning die de medewerkers hiervoor verrichten op Het Kinderplein.

De medewerkers van Het Kinderplein kunnen daarom samen analyseren waarom dat zo gaat en met elkaar ernaar blijven zoeken hoe dit beter kan. In ieder geval kan de voorschool de 10-minutengesprekken weer regelmatig organiseren.

Vervolg

We hebben geen reden om afspraken te maken over het vervolgtoezicht betreffende de kwaliteit van de VE op Het Kinderplein. De gemeente sturen we een afschrift van dit rapport.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt op basis van signalen de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van de voorschoolse educatie op kinderopvang Het Kinderplein.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, beleidsdocumenten gelezen en gesprekken gevoerd. Dat laatste deden we met een aantal ouders, met de pedagogisch medewerkers, de pedagogisch coach-VE (die specifieke taken vervult voor de pedagogisch medewerkers in de voorschoolse educatie), de pedagogisch beleidsmedewerker en de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de bestuurder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
  - V Voldoende
  - G Goed
- .....

2 . Conclusie, context, reden voor het onderzoek

In dit hoofdstuk beschrijven we de conclusie van het onderzoek. Ook beschrijven we de context en de basisvoorwaarden voor de VE, die de aanleiding waren voor dit onderzoek.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Het Kinderplein als voldoende. De meeste standaarden zijn voldoende, één standaard waarderen we als goed.

Context

Het Kinderplein ligt tussen een aantal basisscholen in Emmeloord. Na een recente verbouwing en opknapbeurt, is het een mooie en toegankelijke plek waar veel kinderen dagelijks heen gaan om elkaar en hun 'juffen' of 'meesters' te ontmoeten en samen te spelen. Er zijn verschillende groepen waar de kinderen verblijven: zo is er ook een babygroep en een BSO op Het Kinderplein. Op één van de twee peutergroepen (Lievebetje) zijn twee pedagogisch medewerkers (wij spreken in dit rapport van pedagogisch medewerkers, de kinderen noemen hen 'juffen') die werken aan de voorschoolse educatie.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 17 juni 2022 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden een aantal tekortkomingen vertoonden. In het rapport van dit onderzoek (dd 14 juli 2022) staat het volgende:
In het pedagogisch beleidsplan staan enkele vereiste onderwerpen over VE onvoldoende beschreven. In de praktijk wordt gewerkt volgens het beschreven beleid. De beroepskrachten VE hebben niet de juiste kwalificaties. Het aanbod voorschoolse educatie (VE) voldoet aan de eisen. De houder heeft voor de locatie een opleidingsplan en besteedt aandacht aan de uitvoering hiervan.

Op 18 juli 2023 is de GGD-toezichthouder opnieuw onaangekondigd langs geweest voor een onderzoek. In het rapport (dd 25 september 2023) staat het volgende:

Het aanbod voorschoolse educatie (VE) voldoet aan de eisen. In het pedagogisch beleidsplan staan de vereiste onderwerpen over VE duidelijk beschreven. In de praktijk wordt gewerkt volgens het beschreven beleid. De beroepskrachten VE hebben de juiste kwalificaties. De houder heeft voor de locatie een opleidingsplan en besteedt aandacht aan de uitvoering hiervan.

Daarmee is vastgesteld dat er geen tekortkomingen meer zijn in de basisvoorwaarden voor VE op Het Kinderplein.

Afspraken over vervolgtoezicht

We hebben geen redenen om afspraken te maken met de houder van Het Kinderplein voor vervolgtoezicht. De gemeente Noordoostpolder sturen we een afschrift van dit rapport.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen die we geven over de standaarden en de resultaten van het onderzoek op Het Kinderplein te Emmeloord.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

We waarderen deze standaard als voldoende.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een VVE-programma. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We zien dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig, waarmee de peuters al spelend ontdekkingen kunnen doen.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De voorschool gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod.

Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken hun bevindingen met de ouders van de peuters, zeker wanneer daar noodzaak toe is.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we eveneens als voldoende.

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd om na te gaan in hoeverre dit bijdraagt aan de doelen van de voorschoolse educatie.

We stelden vast dat de pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters, waarmee ze aansluiten op de zone van de naaste ontwikkeling. De pedagogisch medewerkers stellen zich beschikbaar en reageren responsief op vragen, opmerkingen of andere uitingen van de peuters. Ze gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben.

Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn en met plezier samen spelen, zo stelden we vast.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de (voorschoolse) activiteiten evenwichtig over de dagdelen van de week plannen en dat ze de tijd effectief benutten. Daarbij gebruiken ze passende werkvormen. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarden we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door bij de overdracht van de (doelgroep)peuter naar groep 1, informatie uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn vanuit de gemeente afspraken over de wijze waarop de voorschool gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool.

Voor de doelgroepeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens, waar de pedagogisch medewerker die de mentor is van de peuter, zorg voor draagt.

De voorschool en de basisschool zetten zich in om te zorgen voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er is een doorgaande lijn in het aanbod en de zorg en begeleiding voor het jonge kind. Aangezien er meerdere basisscholen zijn waar de voorschool mee te maken heeft, is voor andere onderdelen van de doorgaande lijn, zoals ouderbetrokkenheid, pedagogisch klimaat of kwaliteitszorg, in minder mate onderlinge afstemming mogelijk. Hier zou echter nog winst zijn te behalen voor zowel de voor- als de vroegschool.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij betreft de ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter. Er zijn bijvoorbeeld gesprekken met ouders naar aanleiding van observaties die zijn gedaan (bijvoorbeeld in een 10-minutengesprek), zo vermeldt het pedagogisch beleidsplan. Tegelijkertijd stelden we tijdens het gesprek met een aantal ouders op de onderzoeksdag vast, dat deze gesprekken voor ouders niet altijd bekend zijn. Daarnaast spant de voorschool zich regelmatig in om ouders te betrekken bij momenten waarop zij informatie wil delen met hen (in ouderanvonden bijvoorbeeld). De opkomst van ouders blijft hierbij echter helaas vaak achter, aldus de medewerkers. We stellen vast dat hier voor de voorschool nog een mogelijkheden liggen om de ouderbetrokkenheid te versterken.

De voorschool stimuleert de ouders van de peuters om thuis activiteiten te doen, zoals voorlezen. Zij informeert ouders over het thema met behulp van themabrieven en vormen van digitale communicatie (de ouderapp). Daarbij laten de pedagogisch medewerkers aan de ouders zien welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

Tot slot is de gemeente een samenwerkingspartner voor de kinderopvangorganisatie. Op verschillende en regelmatige terugkerende momenten (zoals het LEA-overleg en het VVE-overleg) verlopen de contacten soepel en zijn de afspraken constructief, zo werd verteld tijdens het onderzoek.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		•	

OR1. Ontwikkelingsresultaten

Deze standaard waarden we als voldoende.

In de gemeente Emmeloord is de Peutermonitor in gebruik. Met dit instrument kan de gemeente, samen met de betrokkenen bij VVE (zowel de scholen als de kinderopvangorganisaties), de gegevens die gaan over de voorschoolse educatie monitoren. Het gaat hier om gegevens als aantallen VE-kinderen bij de diverse locaties, financiële gegevens en gegevens die gaan over bereik en non-bereik.

In de kinderopvangorganisatie (SKN) zelf zijn andere data relevant om na te kunnen gaan of de resultaten en de kwaliteit van de voorschoolse educatie voldoen. Het gaat hier om gegevens als uitstroom en ontwikkelingsgroei, waar de organisatie zelf zicht op heeft. Deze gegevens deelt de organisatie in de contacten die zij onderhoudt met de jeugdverpleegkundige. Bovendien zijn ze van belang in de eigen zorg voor kwaliteit.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			✍
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarden we als voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan beschreven wat ze met de voorschoolse educatie wil bereiken. Daarbij is aangegeven hoe de organisatie de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

De pedagogisch beleidsmedewerker van de kinderopvangorganisatie vervult de taak om samen met de overige betrokkenen (zoals de pedagogisch medewerkers, de pedagogisch coach-VE en de clustermanager) de kwaliteit van de voorschoolse educatie te bewaken en te borgen. Dat gebeurt met een cyclisch werkend systeem. De organisatie bevraagt ouders op hun tevredenheid. Een zgn. 'verbetermeter' maakt hier deel van uit. Op basis van deze evaluaties maken de leidinggevenden en de medewerkers maatregelen ter verbetering.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Hier heeft de pedagogisch coach-VE een rol. We geven de organisatie mee om dit onderdeel van de voorschoolse kwaliteitszorg met behulp van observatielijsten te versterken, en dit ook door de pedagogisch medewerkers bij elkaar te laten uitvoeren, zodat een vorm van collegiale consultatie kan ontstaan.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als goed.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholingen om hun kennis en vaardigheden te versterken. Daarvoor kunnen de pedagogisch medewerkers zelf initiatieven aandragen. De organisatie biedt ook goede mogelijkheden om de verplichte scholingen, ook de na- en bijscholingen, voor VE te volgen. Na een fusie met een andere organisatie was dit vlot mogelijk voor een aantal medewerkers. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren. Deze bereidheid was in alle lagen van de medewerkers in de voorschool overtuigend merkbaar.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers en de overige medewerkers, zoals de pedagogisch coach-VE en de beleidsmedewerker, werken resultaatgericht. Zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters, zo stelden we vast in de diverse gesprekken. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

Tot slot benoemen we het borgingssysteem dat de organisatie hanteert. Hierin zijn de diverse afspraken die gelden voor het handelen in de groep, als ook voor de voorschoolse educatie, duidelijk vastgelegd.

In de documentatie op de groep is dit een heldere en in de praktijk herkenbare leidraad voor het handelen van de pedagogisch medewerkers. Met name hierom waarderen we deze standaard als goed op Het Kinderplein.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderopvangorganisatie verantwoordt zich aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij VVE hebben gehad. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden, zoals de ouders en de basisschool, betreft bij de ontwikkeling van haar beleid.

De leiding van het kinderopvangorganisatie bespreekt regelmatig de doelen en ambities en welke resultaten ze behaalt. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief, de website en de ouderapp voldoende informatie ontvangen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

SKN kan zich vinden in de inhoud van het rapport.